

NOTA BLADGOUD, inventarisatie en beleid monumentale bomen 2018

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen,

HEEFT BESLOTEN:

de Nota Bladgoud actualisatie 2018 vast te stellen.

Inleiding

Bomen in de stad zijn belangrijk. Behalve dat ze ons van zuurstof voorzien, zijn ze belangrijk voor de leefbaarheid en het aanzien van de stad. Ze hebben onder andere een esthetische en een ecologische waarde en ze vertegenwoordigen een geïnvesteerd kapitaal. Bomen dragen bij aan de gezondheid van mensen doordat ze verontreinigde lucht (zoals uitlaatgassen) opnemen en hoge concentraties van fijnstof uit de stadse lucht verwijderen. Bomen leveren een belangrijke bijdrage aan een klimaatadaptieve stad. In alle opzichten zijn bomen een waardevol bezit, waar we zorgvuldig mee moeten omgaan.

Speciale aandacht hebben we voor bomen die in soort, grootte, leeftijd of standplaats iets bijzonders vertegenwoordigen: de monumentale bomen. Oude bomen worden in het stedelijke gebied steeds schaarser. Bovendien wordt de ruimte voor bomen door dynamiek en verdichting behoorlijk ingeperkt. De leeftijd van een gemiddelde stadsboom is hierdoor minder dan veertig jaar. Een boom van 50 jaar of ouder mag in dit opzicht als bijzonder worden aangemerkt.

Vanuit de bomenstructuurvisie 'Sterke Stammen' richten wij ons op instandhouding en toename van het aantal monumentale bomen omdat het de belevingswaarde vergroot en een oude boom voor de natuur veel meer waarde heeft. We willen dit bereiken door zorgvuldig om te gaan met de bestaande bomen en bij de aanplant van nieuwe bomen te streven naar kwaliteit boven kwantiteit. Kwaliteit betekent bomen die gezond kunnen uitgroeien en oud kunnen worden. Een goede groeiplaats draagt hieraan bij.

In de nota 'Bladgoud' actualisatie 2018 die voor u ligt, vergelijken wij het aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen met de laatste inventarisatie uit 2013. Ook geven wij daarbij aan welk beleid wij voeren voor het behoud van monumentale bomen.

1. Samenvatting

Minder monumentale bomen door kastanjeziekte en afname populieren

Het aantal bomen met een monumentale status is in de afgelopen vier jaar gedaald van 7.617 naar 7.430 bomen: 5.834 in gemeentelijk terrein (-352 bomen) en 1.596 op particuliere grond (+ 165 bomen). Deze afname doet zich alleen voor bij de gemeentelijke bomen. Het gaat om bomen die door ziekte of ouderdom niet meer kunnen voldoen aan de basisvoorwaarden voor monumentaliteit. Deze bomen, voornamelijk kastanjes (kastanjeziekte) en populieren (een boomsoort die erg groot wordt en gemiddeld na 50-70 jaar snel af begint te takelen) hebben een levensverwachting van minder dan tien jaar en hebben om die reden hun monumentale status verloren. Zo hebben wij 283 populieren die in Koningslaagte staan van de monumentale lijst moeten halen (bomen zijn niet gekapt).

Het aantal particuliere monumentale bomen is daarentegen toegenomen doordat wij vaker toestemming kregen om op particulier terrein bomen te inventariseren.

Bescherming

De diverse regelingen en instrumenten voor de bescherming van monumentale bomen beschrijven wij in de nota Bladgoud. De belangrijkste regelingen zijn:

- Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het kappen van een monumentale boom in geval van overlast geldt een zwaardere afweging. Via het 'beoordelingsformulier aanvragen omgevingsvergunning' wordt aan (potentieel) monumentale bomen een hogere waardering toegekend;
- Wanneer bij ruimtelijke ontwikkelingen (zowel gemeentelijke, andere overheden, als dat van een projectontwikkelaar) monumentale bomen moeten worden gekapt is een vastgestelde BEA het toetsingskader;
- Wanneer bij ruimtelijke ontwikkelingen monumentale bomen moeten worden gekapt en er zijn geen mogelijkheden voor behoud of herplant moet financieel worden gecompenseerd. Voor monumentale bomen geldt een extra compensatiefactor waardoor per monumentale boom

€ 37.500,- financieel gecompenseerd moet worden. Hiermee wordt achteruitgang in bladmassa (deels) voorkomen.

Subsidie particuliere bomen

Particuliere eigenaren van een monumentale boom zijn verantwoordelijk voor het in stand houden van de boom en kunnen voor onderhoudskosten gesteld worden. Wij vinden het belangrijk dat zorgvuldig wordt omgegaan met het monumentale bomenbestand en dat de werkzaamheden aan monumentale bomen door een erkend boomverzorgingsbedrijf worden uitgevoerd. In dat kader verlenen wij sinds 2002 subsidie voor particuliere monumentale bomen. Doel van de subsidieverlening is het ondersteunen van particuliere boomeigenaren voor het in stand houden van monumentale bomen. Vanuit het onderhoudsbudget bomen is er jaarlijks 3 duizend euro beschikbaar voor het onderhoud van particuliere monumentale bomen. Tot nu toe blijkt dit budget voldoende te zijn om alle aanvragen te kunnen verlenen.

Er is gebleken dat nadere informatie over de subsidieregeling niet op de website van de gemeente Groningen stond. Om bewoners beter te informeren hebben wij deze informatie onlangs toegevoegd aan de website.

2. Wanneer is een boom monumentaal?

Het begrip 'monumentaal' is opgenomen in de APVG, afdeling 3 Het bewaren van een houtopstand. In artikel 4.8. Begripsbepaling, lid d is monumentale houtopstand gedefinieerd als:

de houtopstand die voldoet aan de hierna te noemen basisvoorwaarden en aan tenminste één van de nader te noemen specifieke voorwaarden:

1. Basisvoorwaarden:
  - 50 jaar of ouder;
  - redelijke conditie; minimaal 10 tot 15 jaar nog te leven;
  - karakteristiek (door natuurlijke groei en/of snoeiwijze ontstaan).
2. Specifieke voorwaarden:
  - onderdeel van de ecologische infrastructuur;
  - onderdeel van een karakteristieke boomgroep of laanbeplanting;
  - onderdeel van een zeldzame biotoop;
  - zeldzaam, gedenkboom;
  - bepalend voor de omgeving;
  - herkenningspunt.

3. Hoeveel monumentale bomen?

Wij hebben in de stad ongeveer 180.000 bomen staan. Van die bomen staan ruim 93.000 bomen in ons beheerprogramma als afzonderlijk objecten. Het gaat dan om de solitaire bomen in straten, lanen en plantsoenen. Deze bomen worden individueel één keer in de vier jaar gesnoeid en gelijktijdig geïnspecteerd. De overige bomen staan als bosgebieden elders in de stad. Die gebieden worden eens in de vier jaar onderhouden. Binnen het totale gemeentelijke bomenbestand zijn ruim 5.834 bomen te betitelen als monumentaal. Op particulier terrein staan nog eens 1.596 monumentale bomen.

Inventarisatie 2017

We hebben in de tweede helft van 2017 zowel de gemeentelijke als particuliere monumentale bomen geïnventariseerd. Doel van de inventarisatie is het in kaart brengen van het meest waardevolle deel van ons bomenbestand en het leggen van een extra basis voor zorg en bescherming van dit waardevolle groen. Bij de inventarisatie is een redelijke conditie en een levensverwachting van meer dan tien jaar een voorwaarde voor opname in het register. Wanneer bomen niet meer aan deze voorwaarde kunnen voldoen, verliezen ze hun monumentale status en worden ze van de lijst gehaald. De lijst bevat daarom geen 'slechte bomen'. Het gemeentelijke bestand van monumentale bomen actualiseren we continu op basis van het vierjaarlijks onderhoud van de bomen. De particuliere monumentale bomen worden één keer in de vier jaar apart geïnventariseerd.

Ruim 7400 monumentale bomen

In 2013 hebben wij 7.617 monumentale bomen geïnventariseerd: 6.186 op gemeentelijk terrein en 1.431 op particuliere grond. Toen was er sprake van een toename van het aantal monumentale bomen ten opzichte van 2010.

Het aantal monumentale bomen is in de afgelopen vier jaar gedaald naar 7.430 bomen: 5.834 in gemeentelijk terrein (-352 bomen) en 1.596 op particuliere grond (+165 bomen). Dit verschil kunnen we goed verklaren. De afname van het aantal monumentale bomen doet zich alleen voor bij de gemeentelijke bomen in de jongste en oudste leeftijdscategorie. Het gaat om bomen die door ziekte of ouderdom niet meer voldoende vitaal zijn om de monumentale status te behouden. Deze bomen, voornamelijk kastanjes (kastanjeziekte) en populieren (een boomsoort die erg groot wordt en gemiddeld na 50-70 jaar snel af begint te takelen) hebben een levensverwachting van minder dan tien jaar. Deze bomen zijn niet gekapt, maar hebben we wel van de monumentale lijst moeten halen. Daarnaast zien we dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden binnen de leeftijdscategorieën: het aantal monumentale bomen met een leeftijd tussen de 50 en 59 jaar is met 898 bomen afgenomen, terwijl het aantal monumentale bomen met een leeftijd tussen de 60 en 89 jaar met 753 is toegenomen.

De leeftijd is bij het particuliere bestand veel evenwichtiger verdeeld. De leeftijdscategorie '100 jaar of ouder' vormt met 479 bomen de grootste groep bij de particulieren. Het aantal particuliere monumentale bomen is toegenomen doordat wij vaker toestemming kregen om op particuliere grond bomen te inventariseren.

Voor een totaal overzicht van de gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar leeftijdscategorie verwijzen wij u naar bijlage 1.

Waar staan de monumentale bomen?

In Groningen hebben 623 bomen (zowel gemeentelijk als particulier) de respectabele leeftijd van 100 jaar en ouder bereikt. De oudste bomen variëren in leeftijd van 150 tot 330 jaar:

Noorddijkerweg	Linde voor boerderij	± 330 jaar
Sterrebos	Eiken langs hoofdpad (± 1770)	± 240 jaar
Groenestein	Plataan voor villa (± 1860)	± 150 jaar
Zuiderbegraafplaats	Eiken (± 1860)	± 150 jaar

Monumentale bomen staan vooral in de parken zoals het Noorderplantsoen en het Stadspark, langs de hoofdradialen zoals de (Verlengde) Hereweg en bij historische bebouwing (hofjes, kerken en bij oude boerderijen in de stedelijke randzone).

De Sterrebosbuurt, Villabuurt en Paddepoel Zuid springen eruit als wijken met de meeste gemeentelijke monumentale bomen. Voor de particuliere bomen zijn dat Binnenstad-Zuid, Villabuurt en Noorddijk.

Oudste boom (linde) van Groningen, Noorddijkerweg

Er is een aantal wijken waar het monumentale bomenbestand is afgenomen. In Koningslaagte is het aantal afgenomen van 294 naar 11 monumentale bomen. Het betreft hier 283 populieren aan het Platvoetpad die vanwege een verminderde vitaliteit de monumentale status hebben verloren. Dit uit zich in veel dood hout, doorhangende takken en aantastingen door zwammen en schimmels. Deze bomen zijn niet gekapt, maar wel van de monumentale lijst verwijderd.

In de wijken Paddepoel-Zuid, de Hoogte en de Bloemen-, Vogel- en Florabuurt is het aantal monumentale bomen afgenomen vanwege ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor een totaal overzicht van het aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen per buurt verwijzen wij u naar bijlage 2.

Meest voorkomende soorten

In de lijst van gemeentelijke monumentale bomen komen de lindes het meeste voor: alleen al in de binnenstad en directe omgeving staan al meer dan 100 als monumentaal aan te merken lindebomen. Eiken en kastanjes zijn eveneens een veel voorkomende soort. Bij de particuliere monumentale bomen zijn naast de genoemde drie soorten ook de beuk en de esdoorn goed vertegenwoordigd.

Aantasting door kastanjeziekte

Helaas is het aantal monumentale kastanjes in de stad sinds 2011 afgenomen door aantasting van de kastanjeziekte. Wanneer een kastanje niet meer kan voldoen aan de gestelde basisvoorwaarden verliest deze zijn monumentale status. Omdat er geen remedie tegen de kastanjeziekte bestaat en er nog geen zicht is op een natuurlijke afname van de ziekte, planten we op de opengevallen plekken niet opnieuw kastanjes. Wel planten we in samenspraak met bewoners andere boomsoorten aan.

4. Bescherming van monumentale bomen

Monumentale bomen vertellen over de geschiedenis van de stad. Door hun leeftijd, die meerdere generaties kan beslaan, vormen ze een schakel tussen verleden en heden. Wij vinden monumentale bomen waardevol voor Groningen. Niet alleen vanwege hun historische waarde en natuurwaarde, maar ook doordat monumentale bomen een grote belevingswaarde hebben voor de inwoners en bezoekers van onze stad. Dit blijkt niet alleen uit de positieve verhalen over bomen, maar ook uit de reacties die het kappen van bomen oproepen. Vanwege hun bijzondere waarde vinden wij het belangrijk om monumentale bomen te beschermen en te behouden. In de beleidsregels APVG vellen van een houtopstand staat beschreven hoe monumentale bomen worden beschermd. In dit hoofdstuk geven wij deze regelingen en instrumenten weer.

Beleidsregels APVG vellen van een houtopstand

Om het bomenbestand in de stad te beschermen heeft de gemeente een aantal beleidsregels vastgesteld in de Algemene Plaatselijke Verordening Groningen (APVG 2009). In de APVG is geregeld hoe er met het bomenbestand wordt omgegaan en welke regels er gelden als iemand (ook de gemeente zelf) een boom wil kappen. De APVG bevat vier mogelijke redenen om een omgevingsvergunning te verlenen. Het gaat hierbij om de criteria 'waardering', 'overlast', 'dringende reden' en 'kwaliteit'.

Beoordelingsformulier

De status van een monumentale boom is hetzelfde als die van een boom met een stamdiameter groter dan 20 centimeter. Wel geldt bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een monumentale boom een zwaardere afweging.

Voor een objectieve beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning waarbij sprake zou zijn van overlast maken we gebruik van een beoordelingsformulier. Op dit formulier komt zowel het belang voor het behoud van de houtopstand als het belang voor het verwijderen van de houtopstand via een score naar voren. Bij het vaststellen van het belang van de boom geldt een aantal criteria zoals 'onderdeel groenstructuur', 'vervangbaarheid', 'esthetische waarde (beeldbepalendheid)' en 'zeldzaamheid (dendrologische waarde)'. Ook het criterium 'monumentale cq. cultuurhistorische waarde' is opgenomen, waarbij aan een monumentale boom 30 waardepunten wordt toegekend en aan een potentieel monumentale boom (heeft een leeftijd van minimaal 35 jaar en voldoet aan de criteria voor een monumentale boom) 15 punten. Een monumentale boom zal hoog scores op de verschillende criteria. In de praktijk blijkt dat een omgevingsvergunning voor het kappen van een monumentale boom alleen wordt afgegeven voor een dringende reden (ruimtelijke ontwikkeling) of in verband met ziekte en gevaarstelling van de boom.

Ruimtelijke ontwikkeling

Een ruimtelijke ontwikkeling veroorzaakt een ingrijpende functionele verandering in een gebied. Bij ruimtelijke ontwikkelingen (zowel gemeentelijke, andere overheden, als dat van een projectontwikkelaar) is een vastgestelde BEA het toetsingskader. Het college stelt een BEA vast als het groenbestand door een ruimtelijke ontwikkeling afneemt, en/of als er groen geveld wordt uit de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) en/of als er sprake is van het kappen van monumentale bomen. Een neutrale of positieve groenbalans wordt niet in het college vastgesteld, tenzij er sprake is van bovenstaande uitzonderingen. Alle door het college vastgestelde BEA's worden ter kennisname aan de raad aangeboden. Een vastgestelde BEA geldt als motivering voor het verlenen van een omgevingsvergunning.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen (door overheden of projectontwikkelaars) komt het voor dat binnen een plangebied alle houtopstand moet wijken. Het gaat hierbij om (bos)percelen waar veel bomen en struiken staan waarbij het erg lastig is om iedere individuele houtopstand in te meten. In een dergelijk geval is het mogelijk om een omgevingsvergunning aan te vragen voor het betreffende gebied waarbinnen de houtopstand geveld moeten worden. Het totaal aantal m² te verwijderen houtopstand wordt in beeld gebracht. Een inventarisatie van het aanwezige groen maakt deel uit van het projectvoorstel van de betreffende ruimtelijke ontwikkeling. Wanneer een (potentieel) monumentale boom binnen het omkaderde gebied aanwezig is, moet deze apart worden vermeld.

5. Subsidieregeling voor particuliere monumentale bomen

De particuliere eigenaren van een monumentale boom weten dat ze iets bijzonders in de tuin hebben staan. De particulier is verantwoordelijk voor het in stand houden van de boom en kan voor onderhoudskosten gesteld worden. Wij vinden het belangrijk dat particuliere eigenaren maatregelen treffen om de monumentale houtopstand in stand te houden. Wij vinden het ook belangrijk dat zorgvuldig wordt omgegaan met het monumentale bomenbestand en dat de werkzaamheden aan monumentale bomen door een erkend boomverzorgingsbedrijf worden uitgevoerd. In dat kader verlenen wij sinds 2002 subsidie voor het onderhoud van particuliere monumentale bomen. Doel van de subsidieverlening is het ondersteunen van particuliere boomeigenaren voor het in stand houden van monumentale bomen.

In de 'Nadere regels subsidies gemeente Groningen, Hoofdstuk 9 Onderhoud en beheer openbare ruimte' worden de regels voor de subsidie voor particuliere monumentale bomen beschreven. De subsidie moet schriftelijk worden aangevraagd waarbij vermeld moet worden om welke boom het gaat en welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden. Bovendien moet bij de aanvraag een gespecificeerde offerte van een erkend boomverzorgingsbedrijf worden bijgesloten. Na beoordeling door de gemeente ontvangt de aanvrager een schriftelijke toekenning of afwijzing. Bij een toekenning van subsidie moet de uitvoering van de werkzaamheden binnen zes maanden gereed zijn. Na een schriftelijke gereedmelding bij Stadsbeheer wordt het werk gecontroleerd en na goedkeuring wordt de subsidie overgemaakt. Alleen maatregelen om de levensduur van de boom te verlengen komen in aanmerking voor een bijdrage.

Vanuit het onderhoudsbudget bomen is er jaarlijks € 3.000,- beschikbaar voor het onderhoud van particuliere monumentale bomen. Tot nu toe blijkt dit budget voldoende te zijn om alle aanvragen te kunnen verlenen. De aanvragen worden op volgorde van binnenkomst in behandeling genomen.

6. Groencompensatie

De terughoudendheid bij het verlenen van kapvergunningen wordt ingegeven door de waarde die elke gezonde boom vertegenwoordigt; esthetisch, ecologisch, maar ook in geïnvesteerd kapitaal. De waarde van een boom nemen we serieus, vandaar dat bij kapaanvragen altijd een herplantplicht wordt meegegeven. De herplantplicht heeft ten doel het groen in de directe omgeving van de kapplaats op peil te houden. In principe wordt één op één herplant opgelegd. Dit betekent dat voor elke gekapte boom een boom moet worden aangeplant. Vanwege het ontbreken van een goede plantplaats is herplant niet

altijd mogelijk. Daarom is in de uitwerking van de groenstructuurvisie Groene Pepers de mogelijkheid tot het instellen van een groencompensatieregeling nader onderzocht.

Het college heeft op 28 maart 2017 de groencompensatieregeling vastgesteld en hiermee invulling gegeven aan de financiële groencompensatieregeling zoals vastgesteld in Groene Pepers. De financiële compensatieregeling is bedoeld wanneer een houtopstand wordt verwijderd bij een ruimtelijke ontwikkeling en wanneer geen herplantplicht opgelegd kan worden binnen het projectgebied of in de directe omgeving hiervan (straal 500 meter). Pas als er geen mogelijkheden zijn voor behoud of herplant van de houtopstand, vindt (na toetsing) financiële compensatie plaats. Hierbij hanteert het college per afname van een vergunningsplichtige boom de tarieven uit onderstaande tabel:

Categorie	Boom	Compensatie (€)
1	Monumentaal (ongeacht locatie)	37.500
2	Potentieel monumentaal (ongeacht locatie)	22.500
3	Binnenstad, inclusief Diepenring	22.500
4	Buiten Diepenring	7.500

De waarde van een te kappen boom is vastgesteld aan de hand van de plantkosten en eenjarige beheerskosten. Hierbij wordt rekening gehouden met onder andere de locatie in de stad, de status van de boom, de aanlegkosten en de beheerskosten.

Het bedrag voor het planten van een boom bedraagt € 7.500 per boom. Dit bedrag is overgenomen uit Sterke Stammen waarbij de keuze is gemaakt voor herplant van een grote boom (1e grootte) in een groeiplaatsinrichting met een zware belasting (weg met auto's en bussen). Aansluitend is een compensatiefactor vastgesteld, afhankelijk van de plaats en status van de te kappen boom. Zo is het behoud van een monumentale- of potentieel monumentale boom extra waardevol. De locatie van een monumentale- of potentieel monumentale boom is hierbij niet relevant. Met de extra compensatie (factor 3-5) kunnen extra (grote) bomen worden geplant, waarmee de achteruitgang in bladmassa (deels) wordt voorkomen.

7. Communicatie

Particuliere bomen

Het overgrote deel van de particuliere bomen heeft een plekje in het hart van hun eigenaar. De meeste eigenaren van een monumentale boom erkennen de waarde van een karakteristieke of bijzondere boom op hun grondgebied, niet in de laatste plaats als waardevermeerdering van hun eigendom. Voor de inventarisatie van de particuliere bomen is toestemming gevraagd aan de eigenaren. In slechts een enkel geval verleende de eigenaar geen medewerking aan de inventarisatie. Om de particuliere eigenaren te wijzen op het waardevolle bezit dat zij op hun grond hebben staan, informeren wij gelijktijdig met de inspecties de eigenaren over de mogelijkheid voor het aanvragen van subsidie. Er is gebleken dat nadere informatie over deze subsidieregeling niet op de website van de gemeente Groningen stond. Om bewoners beter te informeren hebben wij deze informatie onlangs toegevoegd aan de website.

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

De Nota 'Bladgoud' actualisatie 2013 wordt ingetrokken op de dag dat de Nota Bladgoud actualisatie 2018 in werking is getreden.

Gedaan te Groningen in de collegevergadering van 17 april 2018.

*De burgemeester,
Peter den Oudsten.*

*De secretaris,
Peter Teesink.*

Bijlage 1 Aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar leeftijd

LEEFTIJD	Gemeentelijk		Particulier	
	2013	2017	2013	2017
50 t/m 59 jaar	3.895	2.997	66	194
60 t/m 69 jaar	1.392	1.444	237	327
70 t/m 79 jaar	383	785	167	145
80 t/m 89 jaar	95	294	196	236
90 t/m 99 jaar	180	170	172	215
100 jaar en ouder	241	144	368	479
Niet in te delen ¹			225	
TOTAAL	6.186	5.834	1.431	1.596

1) Een deel van de monumentale bomen was in 2013 nog niet ingedeeld op leeftijd. Het betrof een groep bomen op het terrein van een bedrijf aan de Verlengde Hereweg. Deze 225 bomen stonden als één groep in het beheerprogramma, dus niet per boom. Bij de inventarisatie in 2017 zijn de bomen afzonderlijk in het beheerprogramma opgenomen.

Bijlage 2 Aantal gemeentelijke en particuliere monumentale bomen naar buurt

(in 2017 is de nieuwe buurtindeling aangehouden, oude buurten (2013) zijn bij elkaar gevoegd zodat grenzen van oude en nieuwe buurten gelijk lopen en een vergelijking tussen 2013 en 2017 kan worden gemaakt)

BUURT	Gemeentelijk		Particulier	
	2013	2017	2013	2017
Binnenstad- Noord	38	33	32	28
Binnenstad- Zuid	140	136	95	93
Binnenstad- West	62	1	12	1
Schildersbuurt		84		13
Binnenstad- Oost	452	37	76	4
Ebbingekwartier		6		1
Hortusbuurt		90		57
UMCG		14		20
Gorechtbuurt		163		8
Stationsgebied	28	8	8	0
Badstratenbuurt		5		0
Zeeheldenbuurt		33		13
Noorderplantsoen	551	536	18	0
Noorderplantsoenbuurt		5		11
Oranjebuurt		125		17
Kostverloren	48	47	3	6
De Hoogte	216	168	15	15
Indische buurt	204	218	2	2
Professorenbuurt	26	29	3	7
Bloemenbuurt	477	24	2	3
Vogelbuurt		183		1
Florabuurt		225		1
Damsterbuurt	20	20	26	28
Stadspark	969	845	0	8
Kranenburg		9		0
De Buitenhof		12		0
Martini Trade Park		44		0
Laanhuizen		15		0
Corpus den Hoorn	27	1	22	0
Piccardthof		12		4
Bruilweering		2		0
Van Swieten		0		1
Hoornse Park		7		1
Hoornse Meer		5		5
Herewegbuurt	84	70	13	5
Rivierenbuurt		78		8
Sterrebosbuurt	390	287	66	51
De Wijert		30		16
Helpman		69		20
De Wijert- Zuid	465	0	559	1
Villabuurt		275		586
Klein Martijn		7		0
Coendersborg		216		28

Oosterpoort	51	49	19	19
De Meeuwen	14	0	2	1
De Linie		12		0
Europapark		1		0
Winschoterdiep		3		0
Driebond	3	0	42	2
Eemspoort		1		23
Euvelgunne		0		13
Stainkoel'n	1	9	1	0
Roodehaan		0		2
Engelbert	12	31	33	27
Middelbert	0	0	43	41
Harkstede		0		4
Klein Harkstede		0		2
Oosterhoogebrug	110	7	54	17
Ulgersmaborg		68		36
De Hunze		0		7
Van Starckenborgh		33		14
Ruischerbrug	6	5	106	8
Noorddijk		7		83
Lewenborg - Noord	1	0	0	0
Lewenborg - Zuid	2	2	0	3
Lewenborg - West	0	0	15	0
Beijum - Oost	0	0	0	10
Beijum - West	46	18	12	46
Noorderhoogebrug	0	0	3	12
Koningslaagte	294	11	18	32
Selwerderhof	569	497	0	5
Zernike Campus		30		0
Paddepoel - Noord	184	230	0	1
Paddepoel - Zuid	510	405	0	9
Selwerd	12	28	0	0
Tuinwijk	40	32	2	2
Friesestraatweg	0	10	0	0
Dorkwerd	1	1	34	34
Vinkhuizen- Noord	17	58	5	0
Vinkhuizen- Zuid	40	35	1	2
Hoendiep	5	0	0	2
Leegkerk	51	29	58	1
Zuidwending		7		12
Hoogkerk- Dorp		44		21
De Held		0		16
Gravenburg		1		0
De Kring	0	2	0	0
Bangeweer	19	10	25	14
Hoogkerk- Zuid		6		8
Vierverlaten	1	0	7	0
Westpoort		0		5
TOTAAL	6.186	5.834	1.431	1.596